
PYÖRÄILYBAROMETRI

TUTKIMUKSEN TAUSTAA

Pyöräilybarometri on osa pyöräilyn seurannan kokonaisuutta. Barometri keskittyy koetun laadun mittaamiseen sekä taustatiedon hankkimiseen pyöräilevistä kaupunkilaisista. Seurannan kokonaisuuteen kuuluvat pyöräilybarometrin lisäksi pyöräilykatsaus ja kaupungin toiminnan vaikuttavuuden seuranta. Yhdessä pyöräilyn laskentojen kanssa nämä muodostavat seurantasuunnitelman, joka monitoroi pyöräilyolojen kehitystä ja pyöräilyn edistämisen etenemistä Helsingissä. Kattava seuranta on kokonaisvaltaisen pyöräilyn edistämistyön lähökohta. Ensimmäinen pyöräilybarometri teetettiin vuonna 2014.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Seurantatietoa tarvitaan suunnittelussa, päätöksenteossa ja viestinnässä, joiden kautta se tukee systemaattista pyöräilyn edistämistä. Pyöräilybarometrillä mitattavien koettujen pyöräilyolosuhteiden muutos näkyy pitkällä aikavälillä. Kyselytutkimus suoritetaan kahden vuoden välein. Vertailtaessa eri vuosina saatuja kyselytutkimuksen tuloksia päästään käsiksi todellisiin koetussa laadussa ilmeneviin kehityssuuntiin. Vertailtavuuden varmistamiseksi kyselytutkimus on tarkoitettu toistaa joka toinen vuosi samassa muodossa. Kyselylomaketta on hieman muokattu vuosista 2014 ja 2016, mutta vertailtavuus kuitenkin pääosin säilyy edellisiin kyselyihin. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on uusia vuonna 2014 ja 2016 teetetty tutkimus ja vertailla saatuja tuloksia aikaisempina vuosina saatujen tulosten kanssa keskenään.

TUTKIMUKSEN KOHDE JA SISÄLTÖ

Tutkimuksessa haastatellaan noin 2000 helsinkiläistä. Erityisen mielenkiinnon kohteena ovat pyöräilijät. Pyöräilijän määritelmä on vähintään kerran viikossa tai useammin lumettomana aikana pyöräilevä kaupunkilainen. Näin saadaan kansainvälisten esimerkkien tapaan tutkittua pyöräilevien helsinkiläisten mielipiteitä. Pyöräilijöillä voidaan katsoa olevan riittävästi tietoa Helsingin pyöräilyoloista vastatakseen laadullisiin, pyöräilyolojen eri osa-alueita arvioiviin kysymyksiin.

Pyöräilybarometrissa on yhteensä 25 kysymystä, joista 17 on suunnattu vain pyöräilijöille ja yksi niille jotka eivät pyöräile tai pyöräilevät vain vähän. Näiden kysymysten lisäksi on 15 taustatietokysymystä, jotka tuottavat arvokasta tietoa pyöräilijöistä ja tekevät mahdolliseksi käyttäjäprofiilien luonnin kaupunkilaisista. Pyöräilybarometrin kaikki kysymykset on esitetty liitteessä.

Taustatiedot

- sukupuoli
- syntymävuosi
- asuinpaikan postinumero
- etäisyys kotoa töihin tai kouluun
- kotitalouden koko ja kouluikäisten lasten määrä
- kuinka usein lapset pyöräilevät kouluun
- koulutus
- tulotaso
- pääasiallinen toiminta
- onko kotitaloudessa autoja
- onko käytössä toimivaa pyörää

- onko käytössä sähköavusteista pyörää
- onko käytössä tavarapyörää
- kuinka usein autoilee
- kuinka usein käyttää joukkoliikennettä

Otos

Tutkimukseen liittyvät otannat ja haastattelut suorittaa palkattava konsultti tilaajan antaman otoskiintiön mukaan. Tutkimusmenetelmä on puhelinhaastattelu.

Barometriin tulee saada 2000 henkilön vastaukset, jotta pyöräilijöiksi määriteltävien kaupunkilaisten vastauksia saadaan riittävä määrä. Kohderyhmänä on Helsingin kaupungin liikennebarometrin tapaan kaupungin 18–74 vuotta täyttänyt väestö. Otos kiintiöidään alueen, sukupuolen ja iän mukaan niin, että se edustaa Helsingin väestöä mahdollisimman kattavasti.

Alueittainen vastausten eroteltavuus helpottaa kaupunginosakohtaista tulosten vertailua kaupunkikohtaisen ja aikasidonnaisen vertailun lisäksi. Näin voidaan vastauksista suodattaa karkealla jaolla esimerkiksi kantakaupungissa asuvien ja esikaupunkialueilla asuvien vastauksia. Tämä on olennaista, koska erot kantakaupungin ja esikaupunkialueiden pyöräilyinfrastruktuurin ja muiden olosuhteiden välillä ovat merkittäviä. Väestö- ja aluejakauman tulee suunnitella tarkemmin yhteistyössä tilaajan kanssa.

TUTKIMUSMENETELMÄ

Tutkimus tehdään puhelinhaastatteluna, kunnes saadaan 2 000 vastausta oheisen taulukon mukaan. Tiedot kerätään syksyllä viikkojen 33–34 välisenä aikana.

SUORITUSTAPA

Tutkimus tehdään puhelinhaastatteluna. Liitteenä ovat tutkimuksen kysymykset, jotka konsultti ohjeistaa haastatteliijoille.

Otoksen ja puhelinhaastattelut tekee konsultti. Haastatteluja tehdään niin kauan, että saadaan yhteensä 2000 vastausta.

RAPORTOINTI

Konsultti laatii tutkimuksesta raportin. Tiedot laajennetaan Helsingin tasolle väestön 2018 mukaan, jonka tilaaja toimittaa konsultille. Loppuraportissa selostetaan tutkimusmenetelmä, esitetään tulokset taulukkoina ja kuvina sekä analysoidaan saatuja tuloksia. Taulukot ovat suoria jakaumia ja ristiintaulukointeja taustamuuttujien kanssa sekä joitakin ristiintaulukointeja pääkysymysten kanssa. Raportin tulee myös sisältää tilastollinen vertailu vuoden 2014 ja 2016 tuloksiin.

Lomakkeista tallennettu aineisto (csv- tai excel-muodossa), sen kuvaus ja loppuraportointi (word- ja pdf-muodossa) halutaan annettavaksi konsulttitöistä ja digitaalisen aineiston tilaamista koskevan ohjeen mukaisesti sellaisessa muodossa, jota tilaaja voi myöhemmin halutessaan käsitellä.

Konsultti laati raportista myös PowerPoint-muotoisen esittelykalvosarjan.

Konsultin tekemän tutkimuksen tehtävä kokonaisuus ja sen aikataulu

1. Suunnitteluvaihe
 - aloituspalaveri elokuun alussa
 - kysymysten ja lomakkeiden viimeistely, väestö- ja aluejakauman suunnittelu sekä otannan tekeminen elokuu 2018

2. Puhelinhaastattelut ja perustulosteet

- haastattelut elokuun viikoilla 33 ja 34
- lomakkeiden tallennus + käsittely
- taulukointi
- väliraportti 21.9.2018 ja palaveri

3. Tulosten raportointi

- tutkimusmenetelmän kuvaus
- haastattelujen tulokset (csv- tai excel-muodossa), laajennus vastaamaan Helsingin väestöä
- loppuraportti 5.10.2018 mennessä (word- ja pdf-muodossa)
- kaikki aineistot sellaisessa muodossa, jota tilaaja voi myöhemmin halutessaan käsitellä
- tutkimuksen ja tuloksien esittely kalvosarjalla (powerpoint)
- loppupalaveri tutkimustulosten esittelemiseksi